

Світовий банк презентував огляд стану та викликів портової галузі України

Світовий банк представив напрацювання щодо поточного стану портової галузі та можливих напрямів її реформування.

Про це повідомили у Мінрозвитку.

У документі проаналізовано стан морських портів України в умовах повномасштабної війни, вплив безпекових обмежень на логістику, а також структурні проблеми галузі – зокрема, питання управління, фінансування та розвитку портової інфраструктури.

Окрему увагу приділено системним викликам портового сектору та акцентам, які, на думку експертів, потребують першочергового реагування з боку держави.

Запропоновані напрями реформ:

- Контроль над портовими землями: визначення та юридичне закріплення меж портів на суші й воді; інвентаризація земельних ділянок, їхнього статусу та обмежень; відновлення або створення механізмів, які дозволять портовій адміністрації мати єдиний контроль над землями в межах портів; діалог із громадами та муніципалітетами щодо передачі земель в управління портовій адміністрації з економічними стимулами (дивіденди, спільні проекти);
- Реформа портового управління: запровадження наглядової ради та чітке визначення функцій (безпека судноплавства, управління інфраструктурою, контроль концесій);
- Фінансова реформа портів: перехід від фіскального до інвестиційно-орієнтованого підходу; забезпечення можливості реінвестування портових доходів у розвиток інфраструктури;
- Національний мастер-план портів: визначення пріоритетних портів за стратегічною роллю, вантажопотоками та інвестиційним потенціалом; узгодження розвитку портів із логістикою,

залізницею та регіональним розвитком.

Експерти відзначають низку позитивних зрушень у портовій галузі України. Зокрема, щодо стійкості портової системи в умовах війни, прогресі у впровадженні сучасної моделі управління портами, а також успішному використанні концесій як інструменту залучення приватних інвестицій. Окремо підкреслюється інституційна спроможність галузі та готовність держави до подальшого вдосконалення політик у партнерстві з міжнародними фінансовими інституціями.

«Для нас ці напрацювання мають велику практичну цінність. Вони показують, що в управлінні портовою галуззю вже зроблено правильно, і водночас чітко окреслюють виклики, над якими потрібно працювати далі. Ми плануємо використовувати напрацювання Світового банку для подальших рішень, зокрема щодо розвитку концесій», – зазначив заступник міністра розвитку громад та територій Андрій Кашуба.

У представленому огляді Світовий банк окремо відзначає роль концесійних проєктів як одного з ключових інструментів розвитку та модернізації портової галузі. Експерти наголошують, що концесії дозволяють поєднати державний контроль над стратегічними активами з залученням приватного капіталу, управлінської експертизи та інвестицій у портову інфраструктуру.

Окрему увагу аналітики приділяють важливості використання концесій у контексті післявоєнного відновлення портів. За оцінкою Світового банку, саме концесійні механізми можуть стати одним із ключових каналів залучення приватних інвестицій для відбудови, модернізації та підвищення конкурентоспроможності українських морських портів у середньо- та довгостроковій перспективі.

Сторони підтвердили зацікавленість у подальшій співпраці та домовилися продовжити спільну роботу над питаннями розвитку портової галузі, підвищення її інвестиційної привабливості та впровадження реформ, необхідних для сталого функціонування й післявоєнного відновлення морських портів України.

<https://usm.media/svitovij-bank-prezentuvav-oglyad-stanu-ta-viklikiv-portovoyi-galuzi-ukrayini/>